



РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
Завод за интелектуалну својину  
990 број: 2022/9477-05  
Датум: 24. мај 2022. године  
Београд, Кнегиње Љубице бр. 5  
5-1/2

На основу чл. 158, 159. и 160. ст. 1, 5. и 7. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16 - одлука УС и 66/19), члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), члана 36. Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 128/20) у поступку по захтеву број 2022/2500 од 23. фебруара 2022. године за обнову, односно издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права имовинских права интерпретатора чији је подносилац Организација за колективно остваривање права интерпретатора – „ПИ“, Мајке Јевросиме 38, 11 000 Београд, Завод за интелектуалну својину доноси

## РЕШЕЊЕ

**1. УСВАЈА СЕ** захтев Организације за колективно остваривање права интерпретатора – „ПИ“, Мајке Јевросиме 38, 11 000 Београд за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања следећих имовинских права интерпретатора:

а) право интерпретатора на накнаду за емитовање и реемитовање његове интерпретације са снимка издатог на носачу звука;

б) право интерпретатора на накнаду за јавно саопштавање његове интерпретације која се емитује са снимка издатог на носачу звука;

в) право на накнаду за јавно саопштавање његове интерпретације са снимка издатог на носачу звука;

г) право интерпретатора на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја, празних носача звука и празних носача звука и слике, за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање интерпретација за личне некомерцијалне потребе физичких лица, осим интерпретација у оквиру одређеног драмског, драмско-музичког, кинематографског или телевизијског дела које се умножавају за личне некомерцијалне потребе физичких лица;

**2. УСВАЈА СЕ** захтев Организације за колективно остваривање права интерпретатора – „ПИ“, Мајке Јевросиме 38, 11 000 Београд за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања:

а) права интерпретатора на годишњу додатну накнаду од произвођача фонограма ако је интерпретатор за једнократну накнаду пренео или уступио произвођачу фонограма своја искључива имовинска права на забележене интерпретације, за све време трајања заштите и то за сваку календарску годину након педесете године по законитом издавању фонограма, односно уколико фонограм није издат, по његовом објављивању.

**3. ОДБИЈА СЕ** захтев Организације за колективно остваривање права интерпретатора – „ПИ“, Мајке Јевросиме 38, 11 000 Београд за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања следећих имовинских права интерпретатора:

а) право интерпретатора на накнаду за емитовање и реемитовање његове интерпретације музичког дела (са или без речи), кореографског дела или дела фолклора, са снимка издатог на носачу звука и слике;

б) право интерпретатора на накнаду за јавно саопштавање његове интерпретације музичког дела (са или без речи), кореографског дела или дела фолклора, која се емитује са снимка издатог на носачу звука и слике;

в) право на накнаду за јавно саопштавање његове интерпретације музичког дела (са или без речи), кореографског дела или дела фолклора, са снимка издатог на носачу звука и слике.

**4.** Дозвола из тачке 1. овог диспозитива обнавља се, односно дозвола из тачке 2. овог диспозитива издаје се, за период од 5 година од дана издавања овог решења.

**5.** Уписује се обнова дозволе из тачке 1. овог диспозитива и издавање дозволе из тачке 2. овог диспозитива у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права коју води Завод за интелектуалну својину.

**6.** Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

### Образложење

Организација за колективно остваривање права интерпретатора – „ПИ“, Мајке Јевросиме 38, 11 000 Београд (у даљем тексту: организација ПИ), 23. фебруара 2022. године поднела је Заводу за интелектуалну својину (у даљем тексту: Завод) захтев број 2022/2500 за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања имовинских права интерпретатора на накнаду од емитовања, реемитовања и јавног саопштавања интерпретација забележених на издати носач звука (члан 117. став 1. тач. 1, 2) и 3) Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09, 99/11, 119/12, 29/16 - одлука УС и 66/19; у даљем тексту: Закон), као и права на посебну накнаду (члан 146. Закона). Истим захтевом организација ПИ затражила је проширење дозволе, односно издавање дозволе за колективно остваривање тзв. нових права интерпретатора, која су по први пут призната интерпретаторима у Републици Србији Законом о изменама и допунама закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 66/19), који је ступио на снагу 26.9.2019. године. Организација ПИ затражила је проширење дозволе, односно издавање дозволе за колективно остваривање права интерпретатора на годишњу додатну накнаду из члана 122б. Закона и права интерпретатора музичких дела са речима или без речи, кореографских дела и дела фолклора, на накнаду од емитовања, реемитовања, јавног саопштавања интерпретација и јавног саопштавања интерпретација које се емитују са снимака издатих на носачу звука и

слике (члан 117. став 1. тач. 1а, 2а) и 4) Закона). С обзиром на чињеницу да дозвола коју је Завод издао дана 24. маја 2017. године Решењем 990 Број: 021-2017/13037-05 важи пет година, односно до 24. маја 2022. године, организација ПИ поступила је у складу са одредбом члана 160. став 6. Закона којом је прописано да се захтев за обнову дозволе подноси најкасније 90 дана пре истека важеће дозволе.

У погледу формалне уредности, Завод је ценио да ли је уз исти поднета сва документација прописана чланом 157. став 3. Закона, а имајући у виду и чл. 158. и 159. Закона, те је утврдио следеће чињенично стање.

Организација ПИ није доставила документацију у циљу доказивања испуњености организационих претпоставки за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права. Такође, Завод је утврдио и да је организација ПИ уз захтев доставила списак 2.558 чланова (стање на дан 1. јануар 2022. године), са подацима о имену, презимену, броју уговора, месту и држави пребивалишта носилаца права, али није доставила и потписана овлашћења носилаца права који су је овластили да колективно остварује њихова имовинска права. Организација ПИ је навела да се потписана овлашћења носилаца права и уговори закључени са носиоцима права налазе у архиви организације ПИ, али да исти због обимности документације нису поднети у прилогу захтева. У прилогу захтева организација ПИ доставила је и компакт диск с пописом 174.637 интерпретација са подацима о имену интерпретатора, називу интерпретације и идентификационом броју (ИД) интерпретације, а које не чине комплетан репертоар организације ПИ, већ његов део. Завод је дописом 990 број: 2022/5569-05 од 25. марта 2022. године обавестио организацију ПИ да ће у време које буде договорено, његови службеници посетити пословне просторије организације ПИ, и да ће том приликом у циљу економичности управног поступка за обнову дозволе, извршити непосредан увид у: 1) Правилник о организацији и систематизацији радних места; 2) потписана овлашћења носилаца права који су овластили организацију ПИ да остварује њихова права и 3) попис интерпретација које чине целокупан репертоар организације ПИ.

Посета службеника Завода пословним просторијама организације ПИ је извршена 8. априла 2022. године и том приликом је извршен увид у репертоар организације ПИ и фолдер који садржи потписана овлашћења носилаца права који су овластили организацију ПИ да колективно остварује њихова права (утврђено је да је у документацији организације ПИ похрањено 2.734 овлашћења), а од којих је у неколико насумично одабраних извршен увид. О извршеној службеној посети и утврђеном чињеничном стању састављена је службена белешка која чини саставни део списка предмета.

У вези са Правилником о систематизацији и организацији радних места, организација ПИ је указала Заводу да, с обзиром да броји мање од десет запослених, према одредбама Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - одлука УС, 113/17 и 95/18 - аутентично тумачење), није обухваћена обавезом доношења таквог општег акта. Стога, Завод је, разматрајући чињеницу да ли организација ПИ испуњава организационе претпоставке за ефикасно колективно остваривање права интерпретатора ценио одредбе Уговора о искључивој пословној сарадњи у обављању послова стручне службе и подршке колективном остваривању права интерпретатора, закључен дана 20. јануара 2017. године између организације ПИ и Ауторске агенције-Подршка колективним организацијама д.о.о, Београд у својству извршиоца стручних послова.

Организација ПИ је у прилогу свог захтева поднела и: 1) Уговор о оснивању организације ПИ закључен дана 26. јула 2007. године између оснивача – Савеза музичких

удружења Војводине; Удружења радника естрадне делатности Србије; Удружења музичара цеза, забавне и рок музике Србије; Удружења балетских уметника Србије; Удружења музичара забавне и народне музике „Чубура“; Удружења за неговање и заштиту музике у духу народног стваралаштва Србије „Корени“; Удружења „Естрада Мелос“, Чачак и Удружења оркестарских уметника Србије; 2) фотокопију пречишћеног текста Статута организације ПИ утврђеног на седници скупштине организације ПИ одржаној дана 20. јуна 2020. године, а који обухвата основни текст Статута од 22. децембра 2010. године и измена и допуна Статута од 27. априла 2012. године, 4. јула 2012. године, 21. јуна 2013. године, 29. јуна 2014. године, 28. децембра 2014. године, 28. јуна 2015- године, 26. јуна 2016. године, 18. јуна 2017. године, 19. јуна 2018. године, 22. јуна 2019. године и 20. јуна 2020. године, уз напомену да је оригинални примерак поменутог општег акта раније упућен Заводу, што је Завод накнадно утврдио као тачно.

Разматрањем одредаба Оснивачког акта и Статута, Завод је утврдио да су наведени општи акти организације ПИ сачињени у складу са Законом, те да је испуњен један од услова за обнову дозволе организације ПИ прописан чланом 158. став 1. тачка 4) Закона.

С обзиром на чињеницу да су државни органи, на основу члана 9. став 3. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), дужни да по службеној дужности врше увид у податке о чињеницама неопходним за одлучивање о којима се води службена евиденција, Завод је извршио увид у Регистар удружења који се води при Агенцији за привредне регистре доступан на линку [https://pretraga2.apr.gov.rs/AssociationPublicWebSearch/Details/Details?beid=4323289&rnd=F\\_E736464D0790D0785F6F4E345FE0D1860B80121](https://pretraga2.apr.gov.rs/AssociationPublicWebSearch/Details/Details?beid=4323289&rnd=F_E736464D0790D0785F6F4E345FE0D1860B80121) и утврдио да је евидентирано пословно седиште организације ПИ на адреси Мајке Јевросиме 38, Београд. На тај начин утврђено је да је седиште организације ПИ у Републици Србији, те да је испуњен услов за обнову дозволе прописан чланом 158. став 1. тачка 1) Закона.

У погледу чланства организације ПИ, Завод је, како је раније изнето, приликом службене посете њеним пословним просторијама, извршио непосредан увид у потписана овлашћења носилаца права који су организацији ПИ уступили своја права на интерпретацијама, а који се чува у електронској форми, те утврдио да је документовано 2.734 овлашћења, уз напомену директора организације ПИ да сва лица која су овластила организацију ПИ да остварује њихова права, нису и чланови организације ПИ и да се листа лица која овлашћују организацију ПИ за колективно остваривање њихових права готово свакодневно мења. У прилогу поменутог дописа бр. 2022/6469 којим је организација ПИ 9. маја 2022. године уредила свој захтев за обнову, односно издавање дозволе, достављен је и компакт диск са ажурираним списком 2.529 чланова организације ПИ са подацима о њиховом пребивалишту у Републици Србији. У претходном управном поступку за обнову дозволе организације ПИ вођеном 2017. године, Заводу је био поднет списак 1.613 чланова који су ступили у чланство организације ПИ закључно са даном 23. фебруаром 2017. године. С обзиром на очигледан пораст броја чланова и носилаца права који су организацију ПИ у периоду од претходне обнове дозволе овластили да остварује њихова права, утврђено је да организација ПИ заступа већину носилаца интерпретаторског права из области на коју се односи делатност организације, те да испуњава услов за обнову дозволе прописан чланом 158. став 1. тачка 2. Закона, као и за издавање дозволе у погледу права из члана 122б. Закона.

Уз захтев за обнову, односно издавање дозволе, организација ПИ је доставила компакт диск са изводом из репертоара који садржи 174.637 интерпретација са подацима о

имену извођача, називу интерпретације и идентификационом броју (ИД) интерпретације, а које је организација ПИ оценила као репрезентативне, с обзиром на чињеницу да су „закључно са последњим обрачуном коришћене и чиниле приближно 75% укупне дужине свих интерпретација које су емитоване у Србији.“ Приликом службене посете, представницима Завода омогућен је увид у базу која садржи списак 169.035 интерпретација које су домаћи носиоци права пријавили, уз напомену да је то попис ауторских дела, а да је даљим рашчлањивањем сваког интерпретаторског доприноса на поменутих 169.035 дела пописано 458.868 интерпретација, уредно класификованих према врсти ангажовања сваког односног интерпретатора.

С обзиром на чињеницу да репертоар организације ПИ чине и интерпретације 36 иностраних сродних организација са којима је она закључила билатералне уговоре о сарадњи, извршен је увид и у VRDB базу података која садржи информације о интерпретацијама са светског репертоара и која представља вредан алат међународне организације SCAPR, чији је организација ПИ члан.

Даље, извршен је увид и у IPD Међународну базу података интерпретатора. Сврха споменуте базе података је да се кроз њу идентификују појединачни интерпретатори помоћу јединственог идентификатора по извођачу – IPNa, који се налази у аудио снимцима и аудиовизуелним делима. Такође, увидом у споменуту базу података може се видети које су организације, и на који начин, ти интерпретатори овластили за остваривање својих права. С обзиром на обимност документације, Завод је сматрао нецелисходним и некономичним достављање комплетног репертоара организације ПИ, те је, на основу увида у горе наведену документацију, закључио да је испуњен један од услова за обнову, односно издавање дозволе (као у диспозитиву овог решења), прописан чланом 157. став 3. Закона.

У сврху доказивања испуњености кадровских претпоставки за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права, организација ПИ је у прилогу захтева доставила и следећу документацију за Александра Глигоревећа који је запослен у својству дипломираног правника: 1) фотокопију Уговора о раду закљученог дана 10. маја 2021. године, те фотокопију анекса истог уговора закљученог дана 10. јула 2021. године; 2) фотокопију Потврде о поднетој пријави, промени и одјави на обавезно социјално осигурање именованог; 3) фотокопију дипломе Правног факултета Универзитета у Београду издате дана 29. октобра 2015. године; 4) фотокопију сертификата Образовног система EQUILIBRIO о положеном тесту знања енглеског језика на нивоу Б2 и 5) фотокопију потврде да је именовани у периоду од 2. новембра 2015. године до 2. новембра 2018. године обављао приправничку праксу код принципала адвоката Горана Глигоревећа. За Љиљану Грбу, запослену на пословима рачуноводственог саветника достављено је следеће: 1) фотокопија Уговора о раду, закљученог дана 5. јула 2021. године; 2) фотокопија Сертификата Савеза рачуновођа и ревизора Србије о полагању стручног испита и стицању професионално-стручног звања Рачуновође, издатог дана 13. новембра 2000. године и 3) фотокопија Потврде о поднетој пријави, промени и одјави на обавезно социјално осигурање именоване.

На основу предочених доказа, Завод је утврдио да организација ПИ испуњава кадровске претпоставке за ефикасно колективно обављање послова колективног остваривања права детаљно прописане чланом 159. став 1. тач. 2) и 3) Закона, а у складу са чланом 159. став 2. Закона.

У циљу доказивања испуњености услова за обнову дозволе у виду поседовања финансијских претпоставки за ефикасно обављање делатности, организација ПИ доставила је извод бр. 14 о стању и променама средстава на дан 10. фебруар 2022. године издат од стране Банка Интезе. Завод је на основу предоченог доказа, као и на основу познавања финансијских прилика у организацији ПИ у оквиру вршења сталног надзора над пословањем организације ПИ, утврдио да организација ПИ поседује финансијске претпоставке за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права интерпретатора.

У једном од прилога поднетих уз захтев за обнову дозволе, организација ПИ је навела да располаже пословним просторијама површине од преко 100 квадратних метара у пословној згради Мајке Јевросиме 38, Београд. Даље је назначено да су поменуте пословне просторије опремљене уобичајеном канцеларијском опремом која обухвата: 1) 10 канцеларијских столова са 25 одговарајућих столица канцеларијских; 2) пратећом канцеларијском опремом; 3) сервер на којем се налазе програми за обраду и унос података о предметима заштите, носиоцима права и коришћењу предмета заштите, програми за обраду финансијских података и базе података; 4) сервер за књиговодствене послове; 5) персоналне рачунаре; 6) четири штампача; 7) вишенаменске скенере; 8) три телефонске линије; 10) телефонске апарате; 11) осталу уобичајену комуникацијску опрему потребну за обављање делатности. На основу изнетог, Завод је нашао да организација ПИ испуњава техничке претпоставке за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права интерпретатора, односно да поседује уобичајену комуникацијску и информатичку опрему, те да испуњава услов за обнову дозволе прописан чл. 159. став 1. тачка 1) Закона.

У погледу испуњености организационих претпоставки, Завод је, на основу увида у поменути Уговор о сарадњи организације ПИ и Ауторске агенције-Подршка колективним организацијама д. о. о, Београд утврдио да су исте испуњене.

Узимајући у обзир све горе наведено, утврђено је да организација ПИ већ петнаест година успешно колективно остварује имовинска права интерпретатора на накнаду од емитовања, реемитовања и јавног саопштавања интерпретација забележених на издати носач звука, као и да је организација ПИ доказала испуњеност свих услова прописаних чл. 158. и 159. Закона за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права интерпретатора прописаних чланом 117. став 1. тач. 1, 2) и 3) Закона, па је одлучено као у тачки 1. диспозитива овог решења.

Захтев организације ПИ обухвата и обнову дозволе за колективно остваривање права интерпретатора на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја и празних носача звука и слике за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање интерпретација за личне некомерцијалне потребе физичких лица, а које је признато интерпретаторима чланом 146. Закона, те које се обавезно колективно остварује на основу члана 150. Закона.

Чланом 178. став 7. Закона прописано је да наплату посебне накнаде врши организација за колективно остваривање ауторских музичких права „уз претходно постигнут писмени споразум са организацијама које су учествовале у преговорима о јединственој тарифи о висини трошкова наплате посебне накнаде и режиму расподеле посебне накнаде између организација.“ Истим чланом Закона, у ставу 8. прописано је да укупно убрану накнаду расподељује на следећи начин: 40% ауторима, 30% интерпретаторима и 30% произвођачима фонограма и произвођачима видеограма. На

основу наведеног, Сокој-Организација музичких аутора Србије, Мишарска 12-14, 11 000 Београд, врши наплату посебне накнаде, те је даље расподељује према горе наведеним Законом детерминисаним процентима. Међутим, режим расподеле посебне накнаде између организација, те учешће организација различитих категорија носилаца ауторског и сродних права у убраној накнади утврђује се накнадно писаним споразумом организација. У погледу интерпретаторског удела у наплаћеној посебној накнади, до 2021. године једина организација која је на основу дозволе Завода колективно остваривала права интерпретатора у Републици Србији, те тиме једина могла да расподељује посебну накнаду интерпретаторима била је организација ПИ. Организација ПИ обавестила је Завод да од 2012. године одваја део прихода од посебне накнаде за будућу организацију глумаца. Од 11. октобра 2021. године, право на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја и празних носача звука и слике за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање интерпретација оних интерпретатора који се лично ангажују на интерпретацији у оквиру драмских, драмско-музичких, кинематографских и телевизијских дела, колективно остварује Глумачка организација Србије - ГОС.

Предмет одлучивања у управном поступку било је и издавање дозволе организацији ПИ за колективно остваривање права интерпретатора на годишњу додатну накнаду које је уведено у правни поредак Републике Србије чланом 21. Закона о изменама и допунама закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 66/19).

Чланом 122б. Закона прописано је да је произвођач фонограма, коме је интерпретатор уступио или пренео своја искључива имовинска права за једнократну накнаду, дужан да интерпретатору плаћа годишњу додатну накнаду за сваку календарску годину након педесете године по законитом издавању фонограма, односно уколико фонограм није издат, по његовом објављивању. Завод је дописом 990 Број 2022/5569 од 25. марта 2022. године, позвао организацију ПИ да пружи објашњење о томе како ће у пракси да остварује ово право, као и да пружи доказе да испуњава Законом прописане претпоставке за ефикасно колективно остваривање овог права. Организација ПИ је у допису број 2022/6469 од 9. маја 2022. године указала Заводу да располаже евиденцијом ко је главни интерпретатор, а ко „сешн“ музичар за снимке интерпретација на носачима звука и у локалном репертоару и у међународном VRDB систему, као и да располаже подацима о годинама снимања интерпретација за највећи број снимака. Организација ПИ навела је да у погледу наплате такве накнаде, сматра Удружење дискографа Србије као репрезентативно удружење са којим ће бити могуће да се закључи тарифни споразум. Организација ПИ је такође навела да се на колективно остваривање предметног права интерпретатора односе све претпоставке којима организација ПИ располаже и у односу на остала права за која је захтевом затражила обнову, односно издавање дозволе. С обзиром на изнете аргументе организације ПИ и утврђену испуњеност услова прописаних чл. 158. и 159. Закона, као и чињенице да је чланом 122б став 7. Закона прописано обавезно колективно остваривање предметног права, Завод је одлучио као у тачки 2. диспозитива овог решења.

Део захтева организације ПИ обухваћен тач. 2, 4) и 6) односи се на издавање дозволе за колективно остваривање тзв. „нових права“ интерпретатора на накнаду од емитовања, реемитовања, јавног саопштавања интерпретација и јавног саопштавања интерпретација које се емитују са снимака издатих на носачу звука и слике (члан 117. став 1. тач. 1а, 2а) и 4) Закона).

У вези са тим, Завод је горе наведеним дописом 990 Број 2022/5569 од дана 25. марта 2022. године указао организацији ПИ да наведена права на основу Решења Завода о издавању дозволе 990 број 2021/22082-05 од 11. октобра 2021. године колективно остварује Глумачка организација Србије - ГОС, Београд. Истим дописом Завод је изнео да је веома битно, приликом разматрања музичких видео спотова, а у односу на чије је различите видове искоришћавања организација ПИ навела да тражи издавање дозволе, размотрити технички аспект настанка једног музичког спота, те да се, уколико се најпре врши бележење звука (певања, свирања) на носач звука, где се такав звучни запис у смислу Закона третира као фонограм, који се потом „уграђује“ у музички спот, такав звучни запис не третира надаље као фонограм, те произвођач фонограма, следствено ни интерпретатор, чије је интерпретације фонограм запис, нема даља права у односу на експлоатацију музичког спота као финалног производа. Завод је организацији ПИ тада указао да је законски основ за такав статус произвођача фонограма и интерпретатора звучних интерпретација члан 2. став 1. тачка б) Закона о потврђивању WIPO уговора о интерпретацијама и фонограмима („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 13/02) којим је прописано да израз фонограм „означава запис звука интерпретације или других звукова, или представљања звукова забележен у другом облику записа од записа у кинематографском или другом аудиовизуелном делу.“ На основу изнетог, Завод је том приликом организацији ПИ указао да за различите видове искоришћавања својих музичких интерпретација (певања и свирања) чији су снимци накнадно уграђени у видео спот, интерпретатори немају права на потраживање накнаде, те да права у односу на различите видове јавног саопштавања музичких видео спотова имају једино визуелни уметници, односно физичка лица која глуме и плешу или су носиоци интерпретација у делима која се јавно саопштавају са носача звука и слике, те да их за њихов рачун колективно остварује организација ГОС.

У свом изјашњењу 2022/6469 од 9. маја 2022. године у Заводу, организација ПИ је преформулисала свој захтев тако што је прецизирала да истим тражи издавање дозволе за различите видове јавног саопштавања интерпретација музичких дела (са или без речи), као и кореографских дела и дела фолклора, са снимака издатих на носачу звука и слике. Организација ПИ је даље навела да испуњава услове за колективно остваривање права интерпретатора који визуелно интерпретирају у музичким спотовима када се музички спот, како је даље наведено, као „специфично музичко дело и дело кореографије“ емитује, реемитује и јавно саопштава. Као аргумент за издавање дозволе за колективно остваривање тог корпуса права, организација ПИ је навела да су и визуелни интерпретатори њени чланови, те да су њихове интерпретације у њеном репертоару, односно да су их исти уговором овластили да колективно остварују и та интерпретаторска права. У прилог тој тврдњи, организација ПИ је доставила и ажурирани списак 2.529 својих чланова, од којих се, према наводима организације ПИ, 855 појављују и као визуелни интерпретатори интерпретација издатих на носачу звука и слике, као и додатни извод из репертоара који садржи 14.548 интерпретација музичких спотова, концерата, других музичких, кореографских и дела фолклора, а чији су снимци издати на носачу звука и слике. Такође, организација ПИ је навела да поред музичких спотова, постоји и „низ музичких концерата који се снимају на носач звука и слике, издају, те се као такви емитују, реемитују, односно јавно саопштавају са снимака издатих на носачу звука и слике, при чему се интерпретатори који певају, свирају и уопште изводе музичка дела налазе на бини и видљиви су на снимку.“ У осврту на наводе Завода да су тзв. „нова“ интерпретаторска права уведена у национално законодавство на основу Пекиншког уговора о аудиовизуелним интерпретацијама донетог 2012. године (у даљем тексту: Пекиншки уговор) од стране Светске организације за



интелектуалну својину (у даљем тексту: организација WIPO), организација ПИ је указала на WIPO публикацију под називом „*Main Provisions and Benefits of the Beijing Treaty on Audiovisual Performances (2012)*“ у којој је наведено да поменути уговор укључује „извођења глумаца на разним медијима, као што су филм и телевизија и такође укључује музичаре када су њихове музичке интерпретације забележене на ДВД или на било коју другу аудиовизуелну платформу“, као и на публикацију Међународне федерације глумаца под називом „*A FIA Guide to the WIPO Beijing Treaty on Audiovisual Performances*“ у којој се наводи снимак музичара цез концерта који импровизују, односно изводе музичко дело које није претходно објављено или издато, као интерпретацију заштићену наведеним уговором. Организација ПИ је навела и да постоје и искључиво визуелни интерпретатори који наступају на концертима (нпр. плесачи), односно интерпретатори који интерпретирају само игром (кореографијом, односно делима фолклора), чији снимци издати на носачу звука и слике се на различите начине јавно саопштавају и који су чланови организације ПИ.

На састанку који је на захтев директора организације ПИ организован у Заводу 11. маја 2020. године, представници организације ПИ указали су на чињеницу да су лица као што су музичари и плесачи, а на која се, између осталих, односе нова права, од оснивања окупљена у организацији ПИ, те да је иста до сада била једино место на којем су могли да остваре накнаде од искоришћавања својих интерпретација и то на основу прикупљања посебне накнаде.

Разматрајући допуњен и преформулисан захтев организације ПИ у делу који се односи на колективно остваривање права интерпретатора прописаних чланом 117. став 1. тач. 1а, 2а и 4. Закона, Завод се изјашњава како следи.

Чланом 112. Закона прописано је да је интерпретација духовно добро које настаје личним ангажовањем интерпретатора приликом звучног, односно визуелног или звучно-визуелног саопштавања ауторског дела. Дакле, да би постојала интерпретација као предмет заштите сродним правом, неопходно је да постоји ауторско дело које интерпретатор саопштава. С друге стране личним ангажовањем приликом звучног, односно визуелног или звучно-визуелног саопштавања, било које творевине која није ауторско дело, интерпретација као предмет сродно-правне заштите не настаје. На пример у случају циркуских извођача, спикера, најављивача програма или временске прогнозе. Такође, јасно је да од врсте ауторског дела зависи и начин његовог саопштавања публици. То произлази и из одредаба чл. 25. и 26. Закона, којима је прописано да је извођење јавно саопштавање несценских дела (говор, музика) уживо пред публиком, док је представљање јавно саопштавање сценских дела (драмско, драмско-музичко, кореографско, пантомимско дело) уживо пред публиком. Иако се у контексту наведених одредаба Закона говори о живим наступима одређених лица која саопштавају ауторска дела, јасно је да се разлика у односу на иста прави у зависности од тога која дела се саопштавају, те којим чулом их публика може спознати. Организација ПИ је дописом 2022/6469 од 9. маја 2022. године определила захтев у делу који се односи на тзв. „нова“ права тако да обухвати прикупљање накнаде од различитих начина јавног саопштавања интерпретација музичких дела, са или без речи, кореографских дела и дела из фолклора, а чији су снимци издати на носачу звука и слике. Тиме је организација ПИ желела да направи дистинкцију у односу на дозволу издату организацији ГОС за колективно остваривање права интерпретатора који се лично ангажују на интерпретацијама „у оквиру драмских, драмско-музичких, телевизијских и кинематографских дела“, сматрајући да интерпретације које се изводе у оквиру нпр.

музичких видео спотова, музичких концерата, балетских и фолклорних плесних тачака, а забележених и издатих на носачу звука и слике истом нису обухваћене.

Имајући горе речено у виду, Завод напомиње следеће.

Завод је Решењем издао дозволу организацији ГОС да остварује, примера ради, следеће право:

„Право на накнаду за емитовање и реемитовање интерпретација са снимка издатог на носачу звука и слике“.

Организација ПИ тражи да јој Завод изда дозволу за следеће право:

„Право интерпретатора на накнаду за емитовање и реемитовање његове интерпретације музичког дела (са или без речи), као и кореографског или дела фолклора, са снимка издатог на носачу звука и слике“.

Организацији ГОС је, како се горе јасно види, већ одобрено право да колективно остварује право на накнаду од емитовања и реемитовања интерпретација са снимка издатог на носачу звука и слике. Када су „музичка дела (са или без речи), као и кореографска или дела фолклора“ за која организација ПИ сада тражи дозволу, снимљена на носач звука и слике, ради се о интерпретацијама у оквиру драмско-музичких и филмских дела (кинематографских и телевизијских дела), а дозволу да колективно остварује та права има организација ГОС. Када је Завод издао дозволу организацији ГОС за интерпретације драмских, драмско музичких, телевизијских и кинематографских дела забележених на носаче звука и слике, Завод јој је издао дозволу за све аудиовизуелне интерпретације. То је став Завода и то је тумачење Завода његове раније одлуке о дозволи организације ГОС. Дакле, организација ГОС је добила право и за „музичка дела (са или без речи), као и кореографска дела или дела фолклора“ за која организација ПИ сада тражи дозволу. Све што је речено за „право на накнаду за емитовање и реемитовање интерпретација са снимка издатог на носачу звука и слике“, важи у потпуности и за друга права за која је организација ПИ тражила дозволу.

Приликом доношења одлуке да одбије захтев организације ПИ да јој призна право да колективно остварује права интерпретатора чије су интерпретације забележене на носаче звука и слике, Завод се руководио питањем: на који је медиј интерпретација забележена? Завод сматра да само такав приступ гарантује правну сигурност и за носиоце права и за кориснике. Да ли је интерпретација забележена на медиј који служи као носач звука, или је забележена на медиј који је носач звука и слике, то је оно што је релевантна, односно, одлучна чињеница у овој управној ствари. Правна сигурност лежи у оним решењима која су егзактна, лака за разумевање и примерена практичним потребама. Стога се по мишљењу Завода ово питање мора раздвојити на једноставан и свакоме разумљив начин: једна организација заступа оне који су своје интерпретације забележили на носач звука (звучне интерпретације), а друга оне који су своје интерпретације забележили на носач звука и слике (звучно-визуелне интерпретације). Свако друго решење, отворило би бројне дилеме у пракси и значајно отежало функционисање овог система. Корисник (на пример одређена телевизија, ресторан, трговинска радња итд) би могао да дође у ситуацију да му фактуру пошаље организација која заступа глумце који глуме у филмовима, а затим организација која заступа глумце који глуме у музичким спотовима, па и организација која заступа глумце који се појављују у уметничким перформансима, итд. То није начин на који систем колективног остваривања права треба да функционише. Завод је организацији ГОС издао

дозволу да она заступа и интерпретаторе који изводе звучно визуелна дела, односно чије се интерпретације бележе на носаче звука и слике. Из тог разлога Завод чврсто стоји на становишту да је организација ГОС добила дозволу за све аудиовизуелне интерпретације и то апсолутно јесте обухваћено појмом драмских, драмско-музичких, телевизијских и кинематографских дела.

Завод ће се на овом месту осврнути на тврдњу организације ПИ да „музичка дела (са или без речи), кореографска дела и дела фолклора“ нису обухваћена дозволом ГОС-а.

У публикацији *Guide to Berne Convention* чији је издавач Светска организација за интелектуалну својину (WIPO), поред осталог стоји и ово: „Кинематографска дела (са којима су изједначена и дела настала поступком који је сличан кинематографији) обухватају филмове у класичном смислу, било да се ради о неким филмовима или звучним филмовима, без обзира на њихов тип: (документарни филмови, играни филмови...), без обзира на њихову дужину, начин снимања, без обзира на технички процес снимања (целулоид, видео траке итд.), без обзира на њихову намену (биоскоп или телевизија) и без обзира ко је њихов произвођач (филмске компаније, телевизијске куће или аматери).“ Напомињемо, да се описани правни режим који важи за кинематографска дела, односи и на друга дела која су настала поступком који је сличан кинематографском. Водич за Бернску конвенцију као пример наводи „телевизијска дела“ која су, Завод напомиње, такође обухваћена дозволом коју је Завод издао ГОС-у. Дакле, Завод нема никакву дилему да и музички спотови, ако се сви горе набројани критеријуми узму у обзир, спадају у кинематографска дела према Водичу за Бернску конвенцију 2.6.(ф). Имајући у виду да се дозвола за ГОС односи и на кинематографска дела, како је речено, јасно је да су на тај начин обухваћени и музички спотови.

Што се тиче „фолклора“ и „кореографије“, Завод сматра да се према ономе што стоји у Водичу за Бернску конвенцију, 2.6.(ц), драмско музичка дела свде на дела намењена позоришту или опери. Фолклорне игре одржавају се и на таквим местима.

Став организације ПИ изнет у допису број 2022/6469 од 9. маја 2022. године да музички видео спотови представљају „специфично музичко дело и дело кореографије“ није по мишљењу Завода тачан.

Музички видео је аудиовизуелно дело зато што га суштински чине креативни доприноси који се испољавају на два начина: као звук и као покретна слика. То је једина неспорна чињеница. Све друго што наводи организација ПИ се тиче садржаја, а не форме која је овде једино важна. У стварању музичког видеа могу да учествују различите категорије аутора, под условом да су њихови креативни доприноси оригинални: композитор музике као стваралац музичке подлоге; писац текста уколико је у питању музичко дело са стиховима, односно текстом; аранжер; кореограф уколико спот садржи и неку оригиналну игру у ритму музичке компоненте спота; писац сценарија; режисер; главни камерман; стваралац костима, маске и шминке, итд. Али какав год да је допринос у питању, шта год да чини креативне елементе тог спота, једна истина остаје неспорна: музички спот су увек испољава као комбинација звука и покретних слика. Комбинација звука и покретних слика *не* може да се забележи на *носачу звука*; комбинација звука и покретних слика и звука може да се забележи само на носачу – *звуча и слике*.

Завод наводи још једно важно питање.

У односу на музичке спотове који настају уградњом *раније издатог* снимка звука у носач звука и слике, (на пример, песма из шездесетих година се употреби у филму из 2022. године) Завод остаје при раније изнетом ставу да за искоришћавање таквог спота интерпретатори звучног сегмента спота (певачи и свирачи), немају законског основа да преко било које организације колективно остварују своја права.

Организација ПИ је навела да је могуће да до стварања музичког видео спота дође и снимањем „живе интерпретације“. ПИ закључује да и ти интерпретатори имају право на накнаду у случају емитовања, реемитовања и јавног саопштавања њихове интерпретација снимљене на носач звука и слике. Да би додатно аргументовала своје тврдње, организација ПИ се позвала на „A FIA Guide to the WIPO Beijing Treaty on Audiovisual Performances“. Завод напомиње да је пажљиво проучио и тај документ и сматра у њему нема ничег што оспорава ставове Завода. За завод је неспорно да ће и без музичари, или било који други музичари, имати право на накнаду према Пекиншком уговору, само под условом да је њихова интерпретација снимљена на носач звука и слике.

Завод напомиње још једном: на који начин ће се одвијати колективно остваривање горе описаних интерпретација, зависи од тога на који носач ће те интерпретације бити забележене. Ако су забележене на носач звука, колективно право интерпретатора ће вршити организација која има дозволу за остваривање права интерпретатора чија је интерпретација забележене на носач звука; ако је горе описано „живо извођење“ забележено на носач звука и слике, колективно администрирање тих права вршиће организација која има дозволу да заступа интерпретаторе чије су интерпретације забележене на носач звука и слике. Таквих примера у пракси има безброј и нема ничег нејасног нити компликованог када се постави питање на који начин се та права колективно остварују. Завод ће то илустровати једним једноставним примером: концерт групе Dire Straits под називом Alchemy издат је и као ДВД (дакле као аудиовизуелно дело – снимак концерта) и као музички ЦД, (једноставно као збир песама које ћемо преслушати на нашем грамофону или ЦД плејеру). У првом случају, заступник ће бити организација која се бави снимцима (интерпретацијама) забележеним на носачима звука и слике, а у другом, организација која се бави снимцима (интерпретацијама) забележеним на носачима звука.

С обзиром на све наведено, Завод закључује да су предмет захтева за издавање дозволе организацији ПИ права на потраживање накнаде прописана чланом 117. став 1. тач. 1а, 2а и 4. Закона у односу на интерпретације музичких дела (са или без речи), кореографских и дела фолклора у оквиру драмско-музичких и филмских дела већ обухваћена дозволом коју је Завод издао организацији ГОС, те да би усвајање захтева организације ПИ у односу на „нова“ права било супротно одредби члана 157. став 2. Закона. Наведеном одредбом Закона изричито је прописано да само једна организација може добити дозволу за колективно остваривање ауторског, односно сродних права за исту врсту права на истој врсти дела, односно предмета сродног права.

Због свега што је горе наведено, Завод је одлучио као у тачки 3. диспозитива овог решења, те одбио захтев организације ПИ за издавање дозволе за колективно остваривање права прописаних чланом 117. став 1. тач. 1а, 2а) и 4) Закона.

На основу члана 160. став 4. Закона, организација ПИ стиче право да у трајању од пет година од дана издавања решења о издавању дозволе обавља делатност колективног остваривања права интерпретатора на годишњу додатну накнаду од произвођача фонограма прописаног чланом 122б Закона и то за оне интерпретаторе чије интерпретације су

забележене на фонограм а чије право није истекло до 26.9.2019. године, односно за оне интерпретаторе чије интерпретације су забележене на фонограм након 26.9.2019. године односно након дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 66/19). Сходном применом члана 160. став 4. Закона организација ПИ стиче право да у периоду од пет година од дана издавања решења о обнови дозволе обавља делатност колективног остваривања права интерпретатора на потраживање накнада прописаних чланом 117. став 1. тач. 1, 2) и 3) Закона и чланом 146. Закона.

Сагласно члану 162. став 5. Закона, решење о издавању, односно обнови дозволе за обављање делатности објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Сагласно члану 163. став 1. Закона, организација ПИ се уписује у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права коју води Завод.

На основу свега напред наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

Такса за издавање овог решења плаћена је у износу од 131.600,00 динара, у складу са Тарифним бројем 131. Тарифе републичких административних такси која чини саставни део Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - уклађени дин. изн., 55/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 47/13 - усклађени дин. изн., 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19 и 90/19 – испр, 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20 и 62/21- усклађени дин. изн).

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега се може покренути управни спор тужбом која се подноси Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења уз обавезу плаћања судске таксе у износу од 390,00 динара.



Решење доставити:

- подносиоцу захтева:

Организација за колективно остваривање права интерпретатора – „ПИ“, Мајке Јевросиме 38,11 000 Београд;

- у спис предмета.